

Acht lena leasaítear an tAcht um Cháin Mhótarfeithicle agus An tAcht um Thrácht ar Bhóithre

§ 1. Leasú ar an Acht um Cháin Mhótarfeithicle

Déantar na leasuithe seo a leanas ar an Acht um Cháin Mhótarfeithicle:

1) Cuirtear Roinn 4¹ leis an Acht, agus an fhoclaíocht seo a leanas ann:

“§ 4¹. Fogra um cháin mhótarfeithicle

Is éard is fógra um cháin mhótarfeithicle (dá ngairtear fógra cánach anseo feasta) ann gníomh riaracháin lena mbaineann forálacha an Acha um Riarachán Cánach maidir le cinní cánach, mura bhforáiltear a mhalairt san Acht seo.

2) Cuirtear fo-alt 3 le hAlt 6, agus an fhoclaíocht seo a leanas ann:

‘(3) Déanfar an dliteanas cánach a ríomh ar bhonn na sonraí sa chlár mótarfeithicle amhail an 1 Eanáir nó ar bhonn dháta chéadchlárú na feithicle i gclár mótarfeithicle na hEastóine.’;

3) Leasaítear Alt 9(2) agus cuirtear an fhoclaíocht seo a leanas ann:

‘(2) Eiseofar an fógra cánach laistigh de 15 lá oibre ón dáta a iontráladh sa chlár é sna himthosca seo a leanas:

1) go bhfuil an mhótarfeithicil cláraithe sa chlár mótarfeithicle den chéad uair le linn na tréimhse cánachais;

2) sa chás a shonraítear in § 7(3¹) den Acht seo;

3) sa chás a shonraítear i gclásal 15² (1) 3) den Acht seo.’;

4) Cuirtear fo-alt 10 le halt 12, agus an fhoclaíocht seo a leanas ann:

‘(10) Déanfar cáin a ghearradh ar mhótarfeithicil de chatagóir M1 ag a bhfuil níos mó ná seacht suíochán ag an ráta is infheidhme maidir le mótarfeithicilí de chatagóir N1.’;

5) Forlíontar Caibidil 3 den Acht le hAlt 15¹ agus le hAlt 15² agus an fhoclaíocht seo a leanas ann:

‘§ 15¹. Laghdú ar dhliteanas cánach mótarfeithicle do leanbh

(1) Laghdófar dliteanas cánach mótarfeithicle tuismitheora nó caomhnóra duine nádúrtha a bhfuil ceart coimeádta leanaí aige nó aici (dá ngairtear *tuismitheoir* anseo feasta) má tá sé nó sí ina úinéir nó ina húinéir ar mhótarfeithicil amháin ar a laghad de chatagóirí M1 nó N1 atá cláraithe sa chlár mótarfeithicle faoi réir na cánach mótarfeithicle nó an úsáideora údairithe de bhun § 5(2) den Acht seo.

(2) I gcás gach linbh, laghdófar dliteanas cánach an tuismitheora suas le EUR 100 le linn na tréimhse inchánaí, ach ní laghdófar é níos mó ná dliteanas cánach iomlán an tuismitheora i leith mótarfeithicilí i gcatagóirí M1 agus N1.

(3) Má tá roinnt tuismitheoirí ag an leanbh, déanfar an méid lena laghdaítear an dliteanas cánach a roinnt go cothrom idir na tuismitheoirí. Má tá dliteanas cánach an tuismitheora níos lú ná méid an laghdaithe ar a d(h)liteanas cánach, roinnfear an méid atá fágtha den laghdú ar an dliteanas cánach idir tuismitheoirí eile.

(4) Déanfar an fhaisnéis ar ar bunaíodh an dliteanas cánach arna chinneadh de réir fo-alt (2) agus fo-alt (3) den alt seo san áireamh san fhógra cánach.

(5) Laghdófar an dliteanas cánach do dhuine a raibh coimeád aige nó aici de réir bhrí an Achta seo an lá roimh an lá a shroich an leanbh lán-aois.

(6) Chun críocha an Achta seo, is duine é leanbh atá faoi bhun 18 mbliana d'aois agus an aois sin san áireamh.

(7) Is éard is coimeád de réir bhrí an Achta seo ann coimeád aonair nó comhchoimeád linbh nár cuireadh ar fionraí, nár srianadh, nár aistríodh ná nár cúlghaireadh.

§ 15². An laghdú ar dhliteanas cánach mótarfheithicle do leanbh a ríomh

(1) Ríomhfar an laghdú ar an dliteanas cánach mótarfheithicle mar a leanas:

(1) amhail ón 1 Eanáir;

(2) dáta chéadchlárú na mótarfheithicle i gclár mótarfheithicle na hEastóine;

(3) maidir le hiontráil a chruthú ar cheart coimeádta linbh sa chlár daonra le linn na tréimhse cánachais.

(2) Coimeádfaidh an Bord Cánach agus Custaim taifid ar mhéid agus ar iarmhéid an laghdaithe ar dhliteanas cánach.

(3) Le linn na tréimhse cánachais, cuirfear méid agus iarmhéid an laghdaithe ar dhliteanas cánach san áireamh gach uair agus cáin mhótarfheithicle á ríomh.

(4) Déanfar an t-iarmhéid a eascraíonn as athríomh an dliteanais cánach mótarfheithicle le linn na tréimhse cánachais a chur i gcuntas sna cásanna a shonraítear i bhfo-ailt 2 agus 3 d'alt 15².

(5) I gcás athrú ar cheart coimeádta linbh le linn tréimhse cánachais, ní dhéanfar an laghdú ar an dliteanas cánach a athríomh agus ní mhéadófar an t-iarmhéid.

(6) Déanfar aon mhéid ró-íoctha den cháin mhótarfheithicle mar thoradh ar an laghdú ar an dliteanas cánach a aisíoc le réamhchuntas an duine inchánaí.”

6) Cuirfear fo-alt 4 le hAlt 16 an fhocláiocht seo a leanas ann:

‘(4) Gheobhaidh an Bord Cánach agus Custaim na sonraí is gá chun an laghdú ar dhliteanas cánach mótarfheithicle i leith linbh a ríomh ón gclár daonra, lena n-áirítear sonraí ginearálta agus sonraí maidir leis an leanbh, an tuismitheoir agus an ceart coimeádta.’;

7) Forlíontar an abairt tosaigh d’fho-alt 17 (2) le ‘agus 2026.’ i ndiaidh an téacs ‘2025.’;

8) Cuirfear § 17¹ leis an acht agus an fhocláiocht seo a leanas ann:

“§ 17¹. Socruithe speisialta chun dliteanas cánach mótarfheithicle a laghdú i leith linbh

Fíoróidh an Bord Cánach agus Custaim an ceart atá ag daoine a fhaigheann fógra cánach mótarfheithicle in 2025 laghdú a dhéanamh ar an dliteanas cánach don leanbh agus cúlghairfidh sé an fógra cánach agus, más gá, eiseoidh sé fógra cánach nua chuig an duine atá ina theideal.’.

§ 2. Leasú ar an Acht um Thrácht ar Bhóithre

Leasaítear an tAcht um Thrácht ar Bhóithre mar seo a leanas:

1) Déanfar Alt 190²² a fhorlíonadh le fo-alt 10 agus an fhoclaíocht seo a leanas ann:

“(10) Táille chlárúcháin le haghaidh mótarfheithicle de chatagóir M1 a bhfuil níos mó ná seacht suíochán inti déanfar é a ríomh ar bhonn an ráta táille clárúcháin le haghaidh mótarfheithicle de chatagóir N1.”;

2) Cuirtear fo-alt 1¹ le halt 190²⁷, agus an fhoclaíocht seo a leanas ann

“(1¹) Má d’íoc duine níos mó ná an táille chlárúcháin fhorordaithe, aisíocfar an méid breise arna iarraidh sin don duine.”